

Protocol Schoolkeuze Voortgezet Onderwijs

PCBO 'Het Mozaïek'
Middelwijk 2
9202 GV Drachten
0512 544530
info.hetmozaiek@pcbosmallingerland.nl
www.pcbo-hetmozaiek.nl

Documenteigenaar
Datum volgende toetsing
Datum volgende borging

Team PCBO 'Het Mozaïek'
Schooljaar 2017-2018
Schooljaar 2018-2019

Inhoudsopgave:	Bladzijde:
Hoofdstuk 1 Informatie m.b.t. de schoolkeuze Voortgezet Onderwijs (VO) in groep 8	3
Hoofdstuk 2 Methodegebonden toetsen en uitwerking van de resultaten	3
Hoofdstuk 3 Niet methode gebonden toetsen (CITO LOVS) van ons leerlingvolgsysteem	3
Hoofdstuk 4 IEP Eindtoets	4
4.1 IEP Eindtoets Basisonderwijs	4
4.2 Werkwijze m.i.v. schooljaar 2014-2015	4
4.3 Schooladvies Voortgezet Onderwijs	4
4.4 Heroverweging schooladvies	5
Hoofdstuk 5 Criteria voor indelen in het Voortgezet Onderwijs	5
Hoofdstuk 6 Criteria voor indelen in het VO m.b.v. de Plaatsingswijzer (PW)	5
6.1 Achtergrond invoering Plaatsingswijzer	5
6.2 Het leerlingvolgsysteem (LOVS)	5
6.3 Overgang van IEP Eindtoets naar de Plaatsingswijzer	6
6.4 Profielen	6
6.5 Uitgangspunten van de Plaatsingswijzer	6
Hoofdstuk 7 Contacten met het Voortgezet Onderwijs	7
Hoofdstuk 8 Voorlichting op PCBO 'Het Mozaïek'	7
Hoofdstuk 9 Uitstroom leerlingen PCBO 'Het Mozaïek' naar het VO	7
Hoofdstuk 10 De keuze van een school voor Voortgezet Onderwijs	8
Hoofdstuk 11 Volgen van oud-leerlingen	8

Hoofdstuk 1 Informatie m.b.t. de schoolkeuze Voortgezet Onderwijs (VO) in groep 8

Tijdens het laatste leerjaar van de leerlingen op PCBO 'Het Mozaïek' in groep 8 moet de keuze voor het VO worden gemaakt. Het is belangrijk dat onze schoolverlaters na groep 8 in een onderwijssoort worden geplaatst waar zij met succes de leerstof kunnen volgen. De schoolkeuze mag dus niet te gemakkelijk maar ook niet te moeilijk zijn. Voor plaatsing van leerlingen in de juiste onderwijssoort van het VO maken wij met name gebruik van:

1. De resultaten van de methode gebonden toetsen.
2. De resultaten van de niet methode gebonden CITO LOVS toetsen.
3. De resultaten van de niet methode gebonden CITO Entreetoets in groep 7.
4. De kennis die wij van de werkwijze van de leerlingen hebben.
5. De kennis die wij als team van de leerlingen hebben.
6. De informatie die wij van de ouders krijgen.

Hoofdstuk 2 Methode gebonden toetsen en uitwerking van de resultaten

De resultaten van de methode gebonden toetsen (methodetoetsen), worden na iedere toets ingevoerd in ParnasSys, ons webbased leerlingvolg- en administratiesysteem. Maandelijks worden er zorgvergaderingen georganiseerd, zowel op leerkracht- als teamniveau. Deze besprekingen worden geleid door de IB-er. Verder worden 4 keer per jaar gesprekken georganiseerd tussen de IB-er en de leerkracht. Tijdens al deze besprekingen worden de toetsresultaten en de sociaal-emotionele bijzonderheden besproken en er worden conclusies getrokken op drie verschillende niveaus:

1. Conclusies m.b.t. de individuele leerling.
2. Conclusies m.b.t. de groep.
3. Conclusies m.b.t. de doorgaande lijn.

Hoofdstuk 3 Niet methode gebonden toetsen (CITO LOVS) van ons leerlingvolgsysteem

Binnen de kwaliteitszorg is het belangrijk om na te gaan wat de resultaten zijn van ons onderwijs: doen wij de goede dingen en voeren wij deze dingen goed uit. Op basis hiervan trekken wij conclusies en nemen maatregelen op individueel-, leerkracht- en schoolniveau. Wij vinden het van belang om hiervoor instrumenten te gebruiken die valide en betrouwbaar zijn. Daarom maken wij (onder andere) gebruik van het CITO LOVS en in groep 8 de IEP Eindtoets. Beide leerlingvolgsystemen zijn niet methode gebonden instrumenten. De onderdelen die met het CITO LOVS worden getoetst op onze school zijn:

1. Rekenen voor kleuters
2. Taal voor kleuters
3. Spelling
4. Woordenschat
5. Begrijpend lezen
6. Rekenen – wiskunde
7. DMT (lezen)
8. AVI (lezen)

Deze toetsen gaan niet uit van de dagelijkse leermethodes die op school worden gebruikt. De toetsen bewaken de algemene voortgang van het kind. Ze geven een objectief beeld van een kind voor de vakgebieden: Technisch lezen, begrijpend lezen, woordenschat, spelling, rekenen en de voorbereidende vaardigheden. De resultaten worden gekoppeld aan een vaardigheidsscore en 1 tot 4 keer per jaar afgenomen (schematisch weergegeven in onze toetskalender).

De resultaten van de niet methode gebonden toetsen, worden na iedere toetsperiode ook ingevoerd in ParnasSys, ons webbased leerlingvolg- en administratiesysteem. Door gebruik te maken van deze toetsen hebben wij een goed zicht op de prestaties en ontwikkelingen van onze leerlingen, vergeleken met landelijke gemiddeldes.

Verder vinden er na iedere CITO LOVS toetsweek ELB gesprekken plaats tussen de IB-er en de groepsleerkrachten. Op basis hiervan worden de nieuwe handelingsplannen, groepsplannen en groepsoverzichten gemaakt voor de volgende lesperiode. Opvallende zaken m.b.t. leerlingen worden uiteraard niet alleen signaleerd via methode gebonden toetsen of het CITO LOVS, maar ook via observatie(s) en/of registratie door de groepsleerkrachten.

Hoofdstuk 4 IEP Eindtoets

4.1 IEP Eindtoets Basisonderwijs

De IEP Eindtoets Basisonderwijs kan een controlemiddel zijn bij het adviseren van de schoolkeuze van de leerling. De onderdelen rekenen, taal, informatieverwerking en wereldoriëntatie (aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs, maatschappelijke verhoudingen en geestelijke stromingen) worden getoetst. De IEP Eindtoets wordt m.i.v. het schooljaar 2014-2015 afgenomen in april. De resultaten van de IEP Eindtoets kunnen worden gebruikt als een 'second opinion'.

Naast deze 'lerende' aspecten zijn een groot aantal kindkenmerken en eigenschappen belangrijk, deze staan vermeld in Hoofdstuk 5. Al deze onderdelen samen vormen de basis voor ons plaatsingsadvies. Deze zaken betrekken wij in ons gesprek met de ouders van de leerlingen van groep 8 om tot een verantwoorde schoolkeuze te komen voor 1 maart. Met ingang van het schooljaar 2014-2015 vindt de afname van de IEP Eindtoets in groep 8 en het verwijzen van de leerlingen uit groep 8 naar de brugklas in het VO op een andere wijze plaats.

4.2 Werkwijze m.i.v. schooljaar 2014-2015

Verplichte eindtoets Primair Onderwijs (PO)

Met de invoering van de verplichte eindtoets PO is het schooladvies leidend geworden bij de plaatsing van leerlingen in het VO. De Eindtoets is hierdoor een onafhankelijk en objectief tweede gegeven naast het schooladvies geworden.

4.3 Schooladvies Voortgezet Onderwijs

Elke leerling in groep 8 van de basisschool krijgt van ons voor 1 maart een schooladvies. Hierin staat welk type VO het beste bij de leerling past. Wij kijken hiervoor o.a. naar motivatie, zelfstandigheid, doorzettingsvermogen, werkhouding, leerprestaties, aanleg en ontwikkeling tijdens de hele basisschoolperiode. Naast dit schooladvies komt er, door de invoering van de verplichte eindtoets PO in april, voor alle leerlingen in Nederland een zogenoemd 'objectief tweede gegeven' bij, in de vorm van een resultaat op de centrale Eindtoets of op een andere eindtoets PO. PCBO 'Het Mozaïek' maakt al enkele jaren gebruik van de IEP Eindtoets.

1. Het schooladvies van de basisschool is vanaf 2015 leidend bij plaatsing van leerlingen in het VO.
2. Basisscholen geven voor 1 maart een schriftelijk schooladvies aan de leerling.
3. De centrale eindtoets PO wordt m.i.v. het schooljaar 2014-2015 in april afgenomen.

4.4 Heroverweging schooladvies

Als een leerling de eindtoets PO beter maakt dan verwacht, moet de basisschool het schooladvies heroverwegen. De basisschool is verantwoordelijk voor deze heroverweging, in overleg met de ouders/verzorgers. De heroverweging kan leiden tot een wijziging in het schooladvies, maar er kan ook beslist worden dat wordt afgeweken van het resultaat van de eindtoets PO.

Soms is het resultaat van de eindtoets PO minder goed dan verwacht. In dat geval mag de basisschool het schooladvies niet aanpassen. Een zeer goed gemaakte eindtoets kan leiden tot een keuze voor een hogere schoolkeuze voor het VO. Het is daarom zeer belangrijk om de eindtoets in april zo goed mogelijk te maken.

Hoofdstuk 5 Criteria voor indelen in het Voortgezet Onderwijs

Voor het plaatsen van de leerlingen uit groep 8 in de juiste vorm van het VO maken wij m.i.v. het schooljaar 2012-2013 verplicht gebruik van de 'Plaatsingswijzer' (PW). Daarnaast vinden wij ook de volgende zaken van het grootste belang bij de schoolkeuze voor de leerlingen:

- De motivatie.
- De zelfstandigheid.
- Het doorzettingsvermogen.
- De werkhouding.
- De leerprestaties.
- De aanleg en ontwikkeling tijdens de hele basisschoolperiode.
- Een stimulerend thuisfront.
- De sociale vaardigheden.
- Het maken van huiswerk, met name bij HAVO en VWO.

Bij de schoolkeuze staat, buiten de uitslag van de PW, ook altijd voorop:

- De advisering en plaatsing door de school.
- De wens van het kind.
- De wens van de ouders.

Hoofdstuk 6 Criteria voor indelen in het VO m.b.v. de Plaatsingswijzer (PW)

6.1 Achtergrond invoering PW

Met ingang van 01-08-2013 gebruiken we (verplicht) de PW om te komen tot een goed advies voor plaatsing in het VO. Deze PW is een in en rond Leeuwarden ontwikkelde systematiek van advisering voor de leerlingen in groep 8 t.a.v. de plaatsing in het VO. Die advisering wordt gebaseerd op de meerjarige ontwikkeling van de leerling zoals die zichtbaar wordt in het CITO LOVS van de school.

De PW komt voort uit een samenwerking tussen het PO en het VO. Het gebruik van de PW leidt er toe dat meer leerlingen op een passend onderwijsniveau geplaatst worden en dat er in latere leerjaren minder sprake is van afstroom naar een lager niveau, of opstroom naar een hoger niveau.

6.2 Het leerlingvolgsysteem (LOVS)

Centraal in de advisering m.b.v. de PW staat het gebruikte leerlingvolgsysteem. Er wordt met name gekeken naar de resultaten van de leerlingen vanaf halverwege groep 6 tot en met halverwege groep 8. Er wordt gekeken naar de ontwikkeling van de leerling bij:

- Begrijpend lezen
- Rekenen en wiskunde
- Technisch lezen
- Spelling

De eerste 2 onderdelen tellen hierbij het zwaarst!

6.3 Overgang van de IEP Eindtoets naar de Plaatsingswijzer

De methode onafhankelijke IEP Eindtoets zal na de invoering van de PW meer worden gehanteerd als een 'second opinion'. De ervaringen die inmiddels in de regio Leeuwarden zijn opgedaan zijn zo positief dat de verschillende koepelorganisaties voor VO en PO in onze provincie hebben besloten om de PW vervolgens provinciebreed in te voeren.

6.4 Profielen

Per onderwijsniveau zijn er vier profielen waarop een leerling kan worden aangemeld. Dit heeft er mee te maken, dat een leerling niet altijd voldoet aan de eisen, die nodig zijn voor het betreffende onderwijsniveau. De profielen staan hieronder omschreven. Voor sommige profielen is het nodig, dat de basis-

school extra informatie aanlevert. De Toelatingscommissie van de school voor VO beslist over de plaatsing, na overleg met de basisschool.

De vier profielen per onderwijsniveau zijn:

1. Het **Basisprofiel** is het vereiste niveau voor het betreffende onderwijsniveau.
2. Het **Plusprofiel** is het profiel voor leerlingen die m.b.t. het betreffende onderwijsniveau wat over lijken te hebben en misschien in de toekomst kunnen opstromen naar een hoger niveau.
3. Het **Bespreekprofiel** is het profiel voor leerlingen die niet geheel voldoen aan de eisen voor het betreffende onderwijsniveau. Zo kan er zich een situatie hebben voorgedaan in het (school)leven van de leerling, waardoor het presteren op school tijdelijk negatief is beïnvloed. Door middel van een schriftelijke onderbouwing geeft de basisschool aan op grond waarvan men van mening is, dat de leerling toch een plek zou moeten krijgen binnen het betreffende onderwijsniveau.
4. Het **Disharmonisch profiel** is het profiel voor leerlingen die, op basis van het leerlingvolgsysteem, niet aan de eisen voor het betreffende onderwijsniveau lijken te voldoen, maar waarvoor de verklaring gevonden wordt in een gediagnosticeerde leerstoornis (bijvoorbeeld dyslexie) of een diagnose op sociaal-emotioneel gebied (bijvoorbeeld PDD-NOS, ASS). Ook hierbij geldt, dat de basisschool een schriftelijke onderbouwing aanlevert.

6.5 Uitgangspunten van de Plaatsingswijzer

1. Het leerlingvolgsysteem is leidend voor de advisering en de plaatsing in het VO.
2. De IEP Eindtoets op de basisschool krijgt de status van 'second opinion' en kan gebruikt worden als aanvullende onderbouwing bij advies en plaatsing. Dit geldt ook voor de CITO Entreetoets, waarbij het om de score per domein gaat, en niet om de totaalscore.
3. De PW geeft duidelijkheid over de normen.
 - o De PW is richtinggevend.
 - o Begrijpend lezen en Rekenen & wiskunde zijn doorslaggevend.
4. Voor scholen die met DLE toetsen werken, is er een DLE tabel. Dit heeft geen relatie met de CITO toetsen.
5. Het PO vermeldt in het 'Onderwijskundig Rapport' (onderdeel van het aanmeldingsformulier VO) welke toetsen er zijn gebruikt.
6. Een leerling met een individuele leerlijn krijgt vaak andere toetsen dan die van het groepsniveau: het PO geeft dit aan in het 'Onderwijskundig Rapport'.
7. De PW maakt deel uit van het 'Onderwijskundig Rapport' en wordt door PO volledig ingevuld.
8. De basisschool is verantwoordelijk voor het advies, de VO school voor de plaatsing.

Meer informatie is te vinden op de website www.frieseplaatsingswijzer.nl

Hoofdstuk 7 Contacten met het Voortgezet Onderwijs

PCBO 'Het Mozaïek' heeft contacten met veel scholen voor voortgezet onderwijs. Wanneer ouders voor deze keus staan, raden wij ze dringend aan zich op meerdere scholen te oriënteren. Om een definitieve keuze te maken na deze oriëntatie, vindt voor 1 maart overleg plaats tussen de ouders, de leerling die van school gaat en de leerkrachten van groep 8. De keuze voor een VO school moet jaarlijks ook voor 1 maart worden doorgegeven aan de VO scholen.

Alle ouders van de leerlingen van groep 8 komen op school en hebben een gesprek met de leerkrachten van groep 8. Dit gesprek gaat over de PW en het advies wat daarbij gegeven wordt voor de schoolkeuze van het VO. De meeste leerlingen uit groep 8 kiezen voor vervolgonderwijs op het CSG 'Liudger', OSG 'Singelland' of het 'Gomarus College' in Drachten.

Hoofdstuk 8 Voorlichting op PCBO 'Het Mozaïek'

Voor de ouders van de leerlingen van de groepen 7 en 8 houden we jaarlijks een informatieavond over het VO in de regio en de schoolkeuze. Jaarlijks geven we de informatie over de open dagen van het VO in de regio aan de kinderen van groep 8 mee.

De groepsleerkrachten van groep 8 verstrekken de betreffende school voor VO de gevraagde informatie in de vorm van een onderwijskundig rapport. Daarbij vraagt de school om de uitslag van de CITO Eindtoets en het advies van de groepsleraar. Wijkt het advies van de groepsleraar af van de keuze van de ouders van het kind, dan kan de VO school nadere informatie en motivatie van het advies vragen aan zowel de school als de ouders.

Hoofdstuk 9 Uitstroom leerlingen PCBO 'Het Mozaïek' naar het Voorgezet Onderwijs

	2012 2013	2013 2014	2014 2015	2015 2016	2016 2017	Totaal
VWO	3	5	5	9	10	32
HAVO t/m VWO			1	11	1	13
HAVO	8	9	6	7	6	36
VMBO TL t/m HAVO	2	4		2	3	11
VMBO KL t/m VMBO TL	5	1			1	7
VMBO TL	4	6	9	5	4	28
VMBO BL	2		1	1	1	5
VMBO BL met LWOO			3	2		5
VMBO BL t/m VMBO GL, met LWOO		1				1
VMBO BL t/m VMBO KL				1		1
VMBO BL t/m VMBO KL, met LWOO				1		1
VMBO KL	5	5	6	3	3	22
VMBO KL met LWOO						0
PO	1					1
Totaal	30	31	31	42	29	163

Hoofdstuk 10 De keuze van een school voor Voortgezet Onderwijs

Aan de schoolkeuze gegevens voor het VO mogen geen kwalificaties met betrekking tot de school worden ontleend. Of een school nu 'goed' of 'slecht' is, is niet te filteren uit dit zwart-wit gegeven. Hiervoor

zou men per individuele leerling de begin- en eindsituatie moeten vaststellen en aan de hand van deze gegevens bepalen of een leerling een ontwikkeling heeft doorgemaakt die lager, passend of hoger is ten opzichte van zijn leeftijdsgenoten. Daarbij houden we dan nog niet eens rekening met de persoonlijke situatie van een leerling.

Op grond van de landelijk genormeerde toetsen en de uitslagen van ons CITO Leerlingvolgsysteem en de IEP Eindtoets durven we te stellen dat de kwaliteit van het aangeboden onderwijs en het niveau van de school goed is. Overigens staan kwaliteit van het onderwijs en het welzijn en welbevinden van leerlingen bij ons meer voorop dan 'kwantiteit' of de prestaties van individuele leerlingen. Leren is op PCBO 'Het Mozaïek' dan ook een gebeuren dat in een context plaats vindt van onderricht, ervaren, onderkennen, uitdaging, zelfstandigheid en de wisselwerking (samenwerking) en inbreng van derden (ouders)!

Hoofdstuk 11 Volgen van oud-leerlingen

Wij volgen onze oud-leerlingen en krijgen de resultaten die zij boeken in de 1^e, 2^e en 3^e klas van het VO. Die resultaten worden aangeleverd door de school waar zij naar toe zijn gegaan. Wij houden ons ook van harte aanbevolen voor de ervaringen van ouders en onze oud-leerlingen op het VO. Wij zijn vooral benieuwd naar de daar gevolgde werkwijze en het welbevinden van onze oud-leerlingen. Het komt ook voor dat oud-leerlingen (van bijvoorbeeld VWO TTO) nog een keer op PCBO 'Het Mozaïek' terugkomen om een les (bijvoorbeeld Engels) aan de leerlingen op hun 'oude' basisschool te geven.

Leerkrachten en MR onderschrijven dit Protocol Schoolkeuze Voortgezet Onderwijs.